Mat Kalıpları

Resmi tanı, matı kur · 1300+ UKD

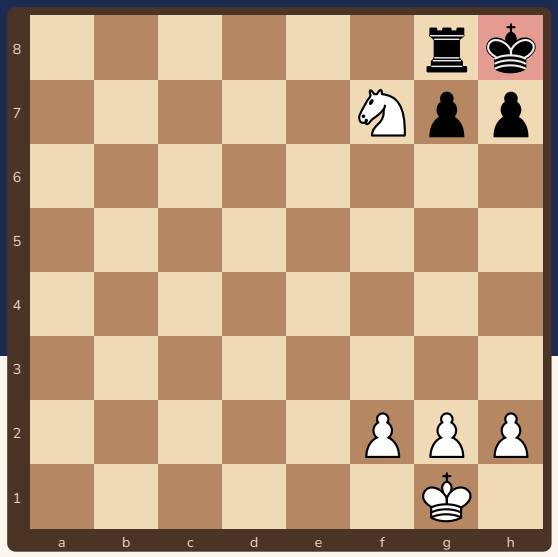

Ustalar matı hesaplamadan önce **tanır**. Bu 7 resmi ezberleyen, tahtada aynı resmi kurmanın yolunu arar!

Bu kitapçıkta

s.2 Son sıra ve boğulmuş mat
s.3 Arap ve Anastasia matı
s.4 Boden, epolet, Damiano
s.5 Alıştırmalar: 1 hamlede
s.6 Alıştırmalar: 2 hamlede
s.7 Cevaplar
s.8 Kalıp kartı ve sertifika

Sevgili veli,

Mat kalıpları, satranççının hafızasındaki “resimlerdir”. 1300 UKD üstü çocuklar bu resimleri tanıdıkça uzun hesap yapmadan mat fırsatlarını görür ve kendi şahının çevresindeki tehlikeyi erken fark eder. Her kalıbı tahtada kurup bir kez de çocuğunuzun matı kendisinin vermesini isteyin.

Kitapçık Satranç Velisi için özgün olarak hazırlandı. Bütün konumlar ve cevaplar Stockfish satranç motoruyla kontrol edildi. Ücretsiz basıp paylaşabilirsiniz; satılamaz.

2 Son sıra ve boğulmuş mat

Son sıra matı

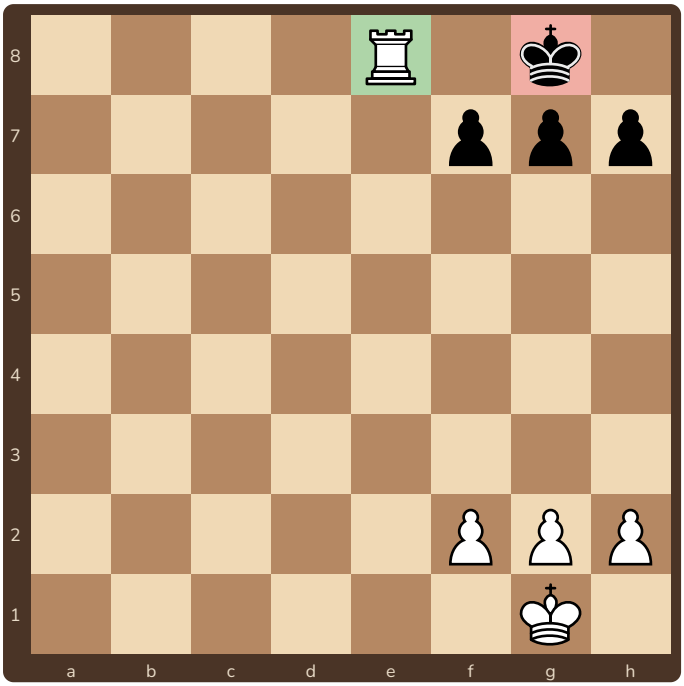

Şah kendi piyonlarının arkasında sıkışmış; kale ya da vezir son sıradan şah çeker. **Önlem:** şahın önünde bir piyonla “pencere” açmak (h6 ya da g6).

Boğulmuş mat

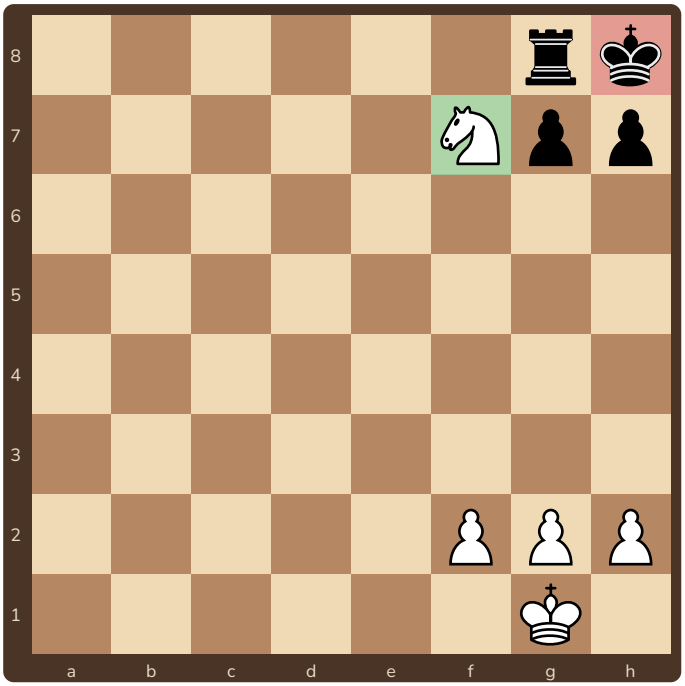

Şahın etrafı **kendi taşlarıyla** dolu; tek bir at şah çeker ve mat eder. Tipik yol: vezir g8'de feda edilir, kale alır, at f7'ye gelir.

Boğulmuş matın ünlü yolu “Philidor'un mirası”: **Vg8+! Kxg8 Af7#**. Kale vezirini alınca şahın son kaçış karesini de kendisi kapatır.

Ücretsiz paylaşılabilir, satılamaz · CC BY-NC 4.0

3 Arap ve Anastasia matı

Arap matı

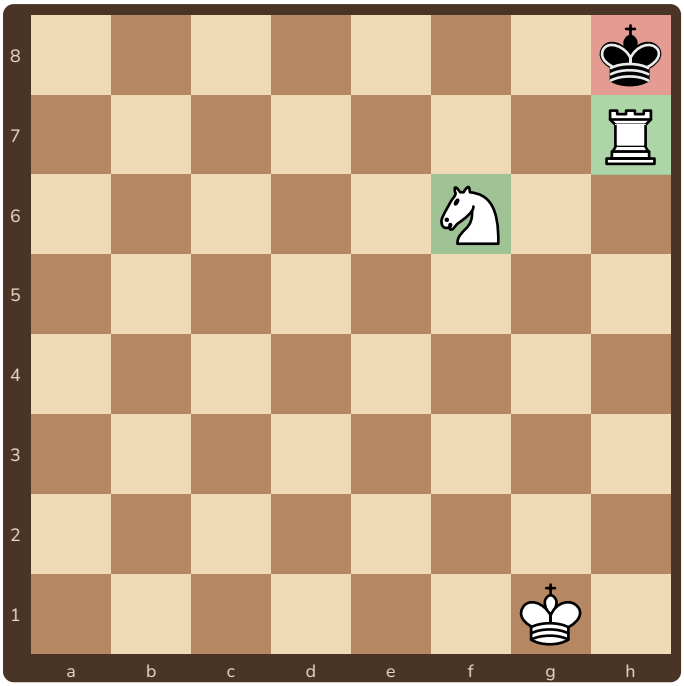

Kale ve at köşede birlikte çalışır: **at kaleyi korur ve g8'i kapatır**, kale h7'den şah çeker. Bilinen en eski mat kalıplarından biri.

Anastasia matı

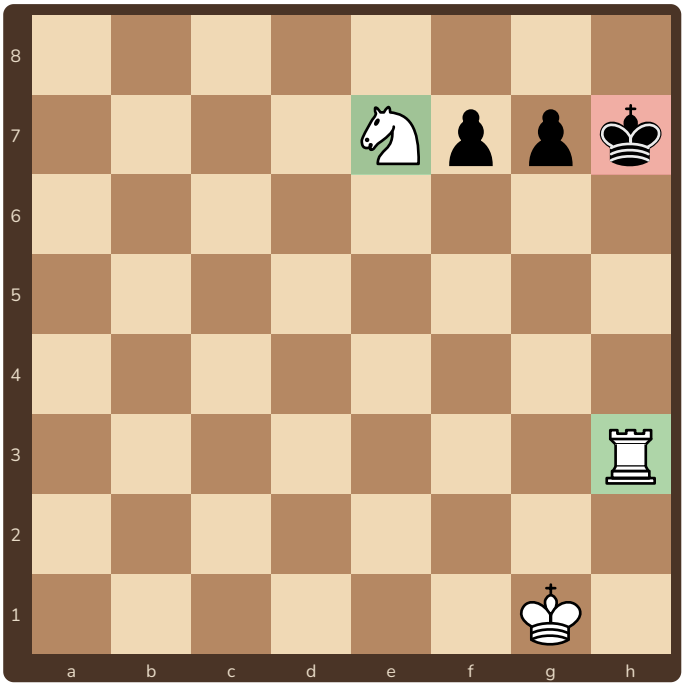

e7'deki at g8 ve g6'yı kapatır, şahın önünde kendi g piyonu durur; kale ya da vezir **h sütunundan** mat eder.

İpucu

Atın e7 (ya da f6) karesine şah çekerek gelmesi bu iki kalıbın başlangıç işaretidir. Rakip şah h8'de ve önünde g7 piyonu varsa “h sütunu açılabilir mi?” diye bak: çoğu zaman bir vezir fedası (Vxh7+) yolu açar.

Ücretsiz paylaşılabilir, satılamaz · CC BY-NC 4.0

4 Boden, epolet, Damiano

Boden matı

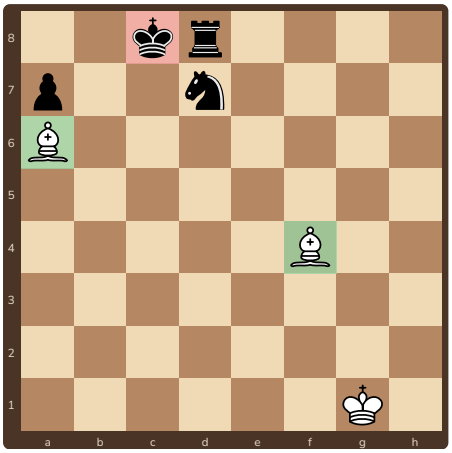

İki fil çarpraz çizgiler oluşturur. Uzun rok yapmış şahın önündeki b7 piyonu gitmişse tehlike!

Epolet matı

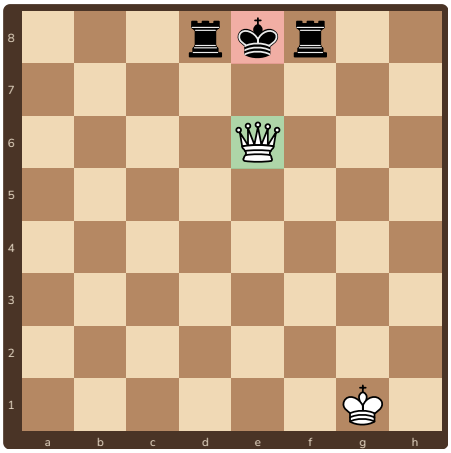

Şahın iki yanındaki kendi kaleleri omuz apoleti gibi kaçış karelerini kapatır; vezir önden mat eder.

Damiano matı

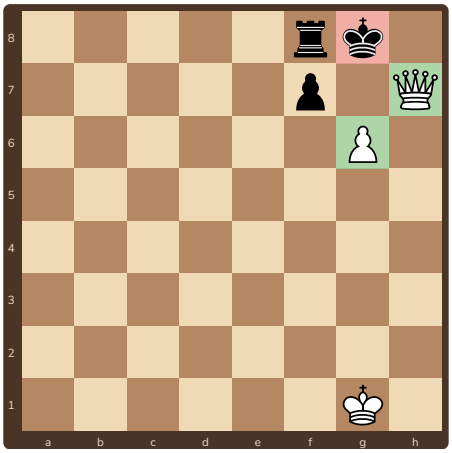

g6 piyonu h7'deki veziri korur; vezir şahın burnunun dibinden mat eder.

Her kalıbın bir **anahtar karesi** var: boğulmuşta f7, Arap'ta h7, Anastasia'da e7, Damiano'da h7. Anahtar kareyi gören, matı da görür.

Ücretsiz paylaşılabilir, satılamaz · CC BY-NC 4.0

5 Alıştırmalar: 1 hamlede mat

Hangi kalıp? Önce kalıbın adını, sonra mat eden hamleyi yaz.

1 ✏️ **Dene!** ○ Beyaz oynar

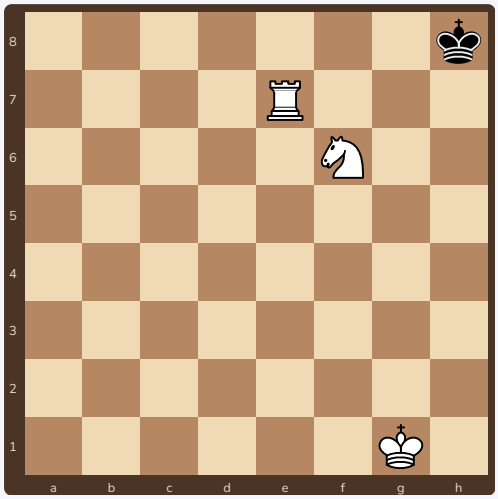

Kalıp: ..... Mat eden hamle:

2 ✏️ **Dene!** ○ Beyaz oynar

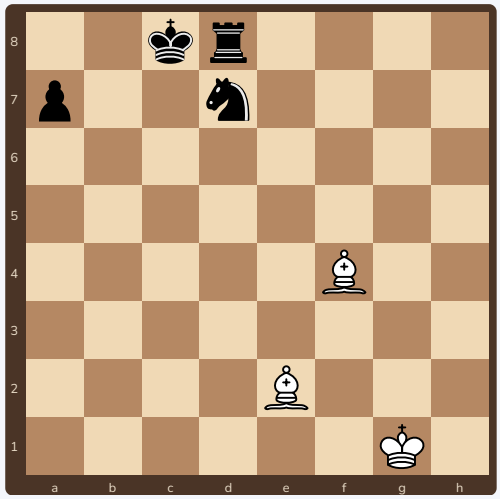

Kalıp: ..... Mat eden hamle:

3 ✏️ **Dene!** ○ Beyaz oynar

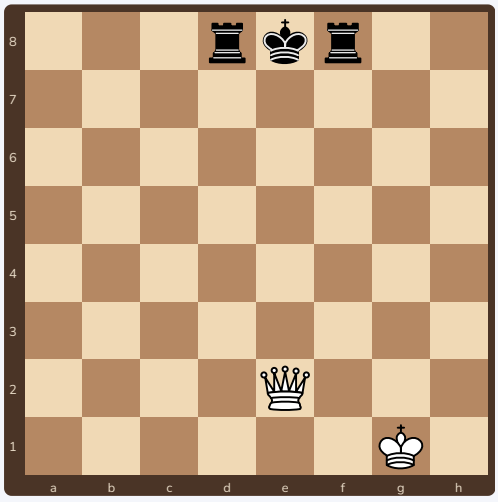

Kalıp: ..... Mat eden hamle:

4 ✏️ **Dene!** ○ Beyaz oynar

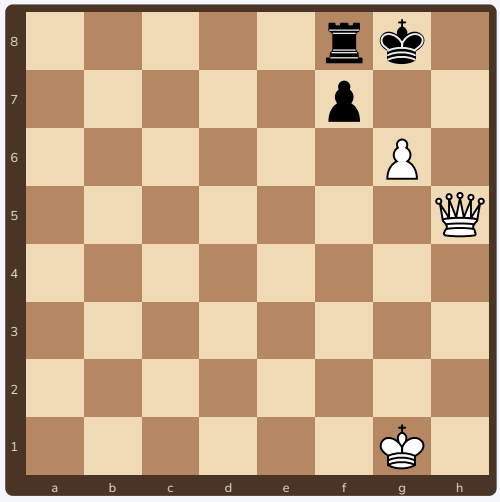

Kalıp: ..... Mat eden hamle:

Ücretsiz paylaşılabilir, satılamaz · CC BY-NC 4.0

6 Alıştırmalar: 2 hamlede mat

İlk hamle çoğu zaman bir fedadır. Rakibin cevabını da yaz.

5 ✏️ **Dene!** ○ Beyaz oynar

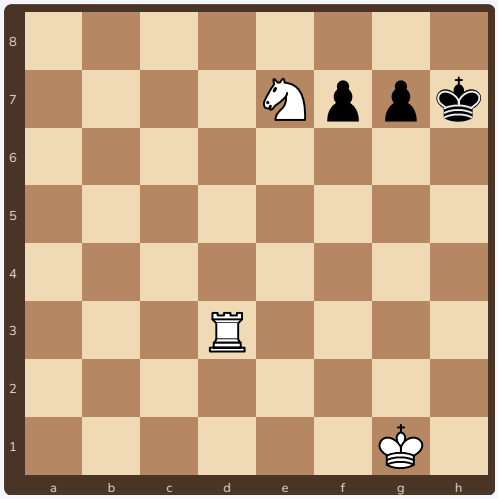

Önce kolayı: 1 hamlede Anastasia matı.

6 ✏️ **Dene!** ○ Beyaz oynar

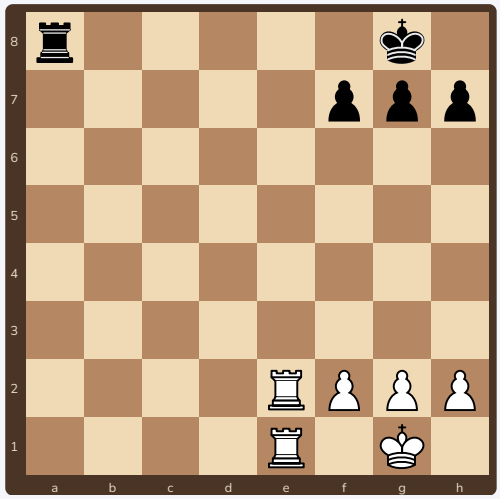

Beyaz oynar, 2 hamlede mat. İki kale birlikte!

7 ✏️ **Dene!** ○ Beyaz oynar

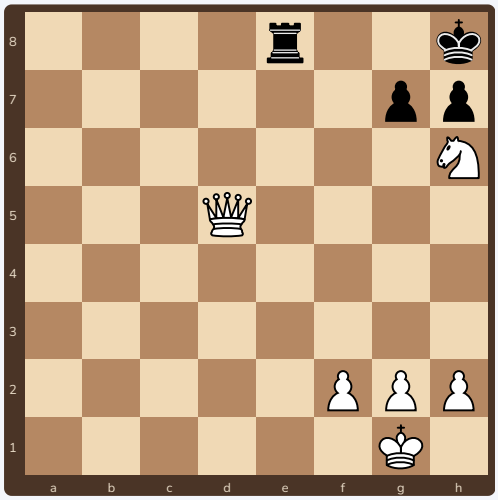

Beyaz oynar, 2 hamlede mat. Hangi kalıp?

8 ✏️ **Dene!** ○ Beyaz oynar

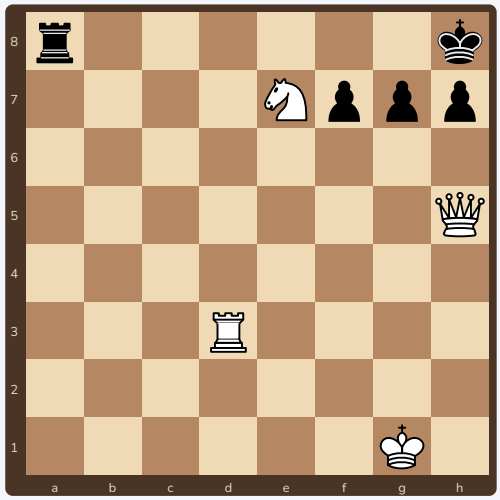

Beyaz oynar, 2 hamlede mat. Vezir fedası!

Ücretsiz paylaşılabilir, satılamaz · CC BY-NC 4.0

7 Cevaplar

1. **Arap matı: 1.Kh7#.** f6'daki at hem kaleyi korur hem g8'i kapatır; g7'yi de kale tutar.
2. **Boden matı: 1.Fa6#.** a6'daki fil c8'e şah çeker ve b7'yi tutar; f4'teki fil b8 ve c7'yi kapatır. d7 ve d8 kendi taşlarıyla dolu.
3. **Epolet matı: 1.Ve6#.** d8 ve f8'deki kendi kaleleri şahın kaçış karelerini kapatır; vezir d7 ve f7'yi tutar. e7'ye araya girecek taş yok.
4. **Damiano matı: 1.Vh7#.** g6 piyonu veziri korur; f8'de kendi kalesi var.
5. **Anastasia matı: 1.Kh3#.** e7'deki at g8 ve g6'yı kapatır, g7'de kendi piyonu durur.
6. **Son sıra matı: 1.Ke8+ Kxe8 2.Kxe8#.** İkinci kale arkadan destek verir.
7. **Boğulmuş mat: 1.Vg8+! Kxg8 2.Af7#.** Vezir g8'de feda edilir; h6'daki at onu korur, şah alamaz. Kale alınca at f7'den mat eder.
8. **Anastasia matı: 1.Vxh7+! Şxh7 2.Kh3#.** e7'deki at g8'i kapattığı için şah veziri almak zorunda; sonra h sütunu açılır.

Bütün cevaplar Stockfish satranç motoruyla kontrol edildi. Lichess bulmacalarında “Arap matı”, “Anastasia matı”, “Boden matı”, “Boğulmuş mat”, “Epolet matı” ve “Damiano matı” temalarıyla çalışmaya devam edebilirsiniz.

Ücretsiz paylaşılabilir, satılamaz · CC BY-NC 4.0

8 Kalıp kartı ve sertifika

Kesip saklayın: 7 resim, 7 mat.

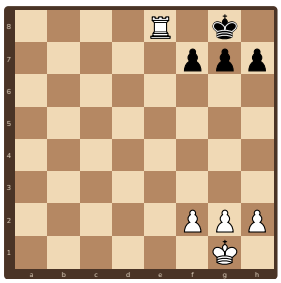

Son sıra

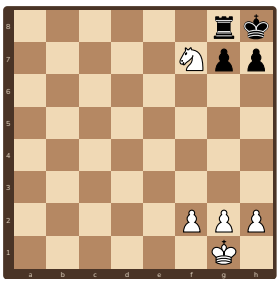

Boğulmuş

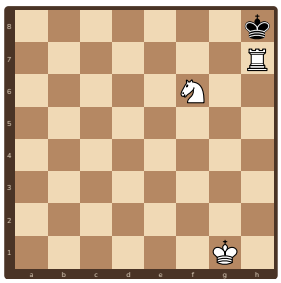

Arap

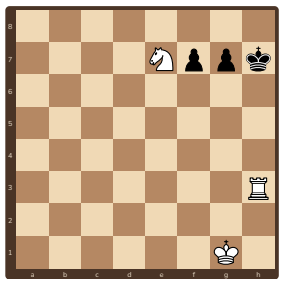

Anastasia

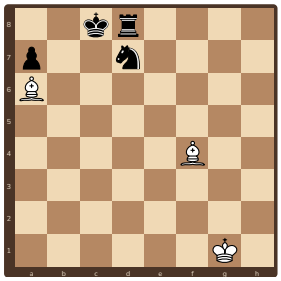

Boden

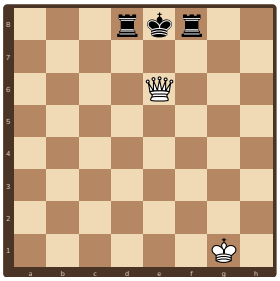

Epolet

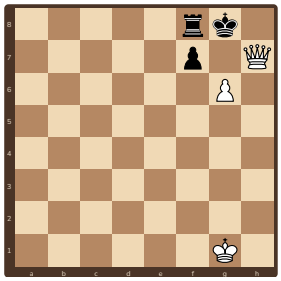

Damiano

Maçta ya da bulmacada kurduğum matlar

Teknik	1	2
Son sıra	☐	☐
Boğulmuş	☐	☐
Arap	☐	☐
Anastasia	☐	☐
Boden	☐	☐
Epolet	☐	☐
Damiano	☐	☐

Mat Ressamı

Yedi kalıbın her birini en az bir kez kuran ..... bu sertifikayı kazandı. Tarih: .....

Ücretsiz paylaşılabilir, satılamaz · CC BY-NC 4.0